

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

De Ministri legitima intentione conficiendi Sacramentum. parag. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

4. Dices. Ergo idem fieri posset, si quis laborans solo scrupulo de suo baptismo, de sua Confirmatione, de suo Ordine, veller hæc Sacramenta, quæ reiterare non possunt, iterum recipere sub conditione, ut se ab illa animi sui pusilli molestia liberaret.

a *Infra lib. 2. de Baptismo, cap. 1. §. 6 num. 4.*

Respondeo. Idem fieri posse propter patitatem rationis dictus Leander ibidem concedit. Sed dictum hoc, vel rejiciendum, vel temperandum eo modo est, quo distinctius dicam a infra.

CAPUT II.

De Ministro Sacramentorum.

Duo hic explicari universaliter de Ministro debent, nimirum ejus Intentio, ejusdemque Probitas. Habe de singularis.

§. I.

De Ministri legitima intentione conficiendi Sacramentum.

b *In Opus. 1. de Sa- crif. Missæ, cap. 1. §. 2.* **D**istinctè alias b de ejusmodi intentione disputavi, ac resolvi sufficere intentionem Actualem, vel Virtualem, non verò Habitualementem, vel Interpretativam. Ea omnino recole; nunc enim satis fit hæc brevis regula.

2. Ad conficiendum Sacramentum, vel Primò satis est, si actu habeas voluntatem illud conficiendi: quã habes, quando advertens Sacramentum, quod vis conficere, ilius formam supra debitam materiam profers, Vel Secundò satis est, si ex dicta jam habita voluntate Sacramentum conficiendi, nihil amplius cogitans, media sumis ad Sacramentum conficiendum, v. g. motus ex voluntate baptizandi Petrum, quam hoc mane habuisti, hodie, illa nequaquam revocata, domo exis, ad Ecclesiam adis, superpellicium induis, ad fontem accedis, puerumque abluis, ac formam Baptismi profers, etiam si dum hæc omnia facis, ad alia quæcumque attendas, v. g. ad venationem, ad lites, ad amicos invifendos, &c. Illam priorem vocamus actualem intentionem, hanc posteriorem virtualem, cæteras omnes vocamus habituales, vel interpretativas, atque adeo insufficientes. Vide mox cap. 3. §. 1. à num. 6.

3. Quæres. In hac virtuali intentione peccatne quis voluntariè alia cogitans, seu se voluntariè distrahens, & dum Sacramentum conficit, ad ipsum, vel ad Deum non attendit?

Respondeo. Hæc quæstio est similis illi, An qui orationem effundit Deo voluntariè distractus, peccet. Similis, inquam, nam non est eadem, quia oratio est collocutio cum Deo, effectio autem Sacramenti (præter Sacramentum Extremæ-Uncionis, quæ fit per modum orationis) non est collocutio cum Deo, sed actio, qua producit gratia, &c.

4. Profecto in neminem incidi, qui id de Sacramentis explicaret: & ego in dicto Opusculo solum quæsi de Sacerdote, qui c *In Opus- confecerat cum dicta distractione, ac dixi, cu. de Sa- voluntariè tunc distrahi esse mortale propter crif. Missæ, gravem irreverentiam, quæ Deo fit, dum in lib. 2. ca. 3. Sacrificio, opere manuum præstantissimo, nu. 9. aliò animum intendit sacrificans.*

At, quid dicendum in aliis Sacramentis, in quibus, cum ea non sint sacrificia, dicta ratio non militat?

5. Mihi videtur peccati quidem venialiter, quia aliqua tandem hæc irreverentia est: at non audeo Ministrum sic voluntariè distractum, & ut suppono, secutum quòd nihil grave ex debitis ad Sacramenti confessionem omittat, non audeo, inquam, de peccato mortali condemnare, quia non apprehendo gravem in hac distractione irreverentiam. Instrumentum Dei est Minister, at instrumento sufficit, nihil omittere ex iis, quæ ministranda sunt; cæterum si in actuali attentione deficiat, non apparet notabilis defectus. Confirmatur, quia in sententia jam ætate nostra valde probabili, si in oratione, etiam ex obligatione facienda, admittatur voluntaria distractio, non est mortale, ut late probant Delugo d. & Co. d. Deluge ninch. e. Ergo nec mortale erit, si similis de Sacra- distractio admittatur in forma Extremæ-un- Euch. d. ctionis, quæ deprecatoria tota est, ergo nec 22. sec. 2. si admittatur in aliis Sacramentis, quæ per- à nu. 25. inde sunt Sacramenta, sicuti est Extrema- c Coninch. Unctio; præter Consecrationem tamen Eu- do-Sacr. 71. charistia, de qua, propter peculiarem ratio- qu. 83. ar. nem sacrificii, aliud esse dicendum, judicavi 6. dub. u- loco citato numero præcedenti. Hæc dubi- nic. à randi gratia sint dicta. num. 289.

A §

6. Semper

6. Semper autem secludendus est contemptus, sive actualis, sive virtualis, ut ex se patet. Et virtualis quidem esset (puto) si quis ex Ministris semper profiteretur oscitanter, & distractè se habere; tunc enim videretur contemnere res Sacras; ut in simili diximus a alibi de Sacerdote, non curante de ullis Rubricis Missalis.

a In Opus.
de Sacr.
Missæ, c. 5.
§. 1. n. 6.

§. II.

De Ministri probitate.

1. **Q**ui conficit Sacramenta (nam de suscipiente mox §. 3.) ita dispositus esse debet, ut dum conficit, injuriam non irroget Deo, cui in conficiendo famulatur. Unde concludunt communiter Doctores, cum non debere esse in statu peccati mortalis (si ex officio illa ministret, quod officium §. sequenti explicabitur clarè) nam licet Minister ille, qui est Dei inimicus, validè Sacramentum conficeret; non tamen sancta sanctè tractaret. Unde peccaret mortaliter.

2. De hujus peccati mortalis incurfu, certam rationem reddere difficile aliquibus visum est, ita, ut quidam dicant solum incurri peccatum veniale, quia non vident irreverentiam gravem, nec aliud caput, unde tantus rigor enasci possit. Ita Llamas, b & Ludovicus e de S. Joanne, inclinaturque Ortiz, d docentque aliqui recentiores innominati apud Leand. e qui etiam advertit hanc sententiam fuisse à Censoribus fidei deletam ex dicta summa Llamas.

b Hieronymym. Llamas in summa.
c Ludovici de S. Joanne citatus à Leandro mox adducendo.
d Ortiz citatus ab eodem.
e Lean. T. 1. de Sacram. in gen. d. 4. qu. 8.
f G. Hurter. d. 4. de Sacram. in gen. diff. 9.

3. Dico veram esse communem sententiam, quam confirmant Doctores, quos citat, sequiturque præcitatus Leander. Ratio autem communis, in qua innititur sententia hæc, ita breviter inducitur ab Hurtado. f Conficere Sacramenta in mortali, est prohibitum non jure aliquo positivo humano, nam id nullibi prohibetur, tamen in aliquibus Sacri Textus capitulis supponatur esse illicitum; neque positivo divino, voluntate Dei lato, quia de eo nullatenus constat; sed est prohibitum jure divino naturali, orto ex natura sacramentorum, quam ex Dei institutione habent, quia est irreverentia contra Sacramentum institutum ad sanctificandam, & mundandam conscientiam, effici ab immundo, & fordido Mini-

stro ad hoc consecrato. Et paulo post: Est irreverentia gravis, atque adeo mortalis, quia effectio Sacramenti est res gravis, & non parvi momenti, ac proinde, cum facta in peccato mortali sit illicita, erit per se, & ex suo objecto graviter, & mortaliter illicita. Hæc Hurtadus.

4. Profecto hæc ratio adversarios non expugnat, concedent enim effectioem Sacramenti esse rem gravem, sed negabunt consequentiam illam, ac proinde, si est illicita, est graviter illicita. Facile enim concedent receptionem Sacramenti esse irreverentiam gravem, ut cum omnibus Doctoribus dicitur §. sequenti; at non cum eadem facilitate concedere volent, effectioem ejusdem Sacramenti, quæ in alterius gratiam communiter exhibetur, esse etiam irreverentiam gravem; longè enim diversa sunt hæc duo: Me indignum suscipere in me Sacramentum, ordinatum ad munditiam, & Me indignum concurrere cum homine fidei, qui dignè illud suscipiat.

Si ego Rebellis adversus Regem, nomine ejusdem Regis adjuvem alium rebellem ad se humiliandum ipsi eidem Regi, ejusque reconciliationem procurandam, num de hoc opere, quod in ejus gratiam facio, me, quasi de nova rebellionem, hoc est de novo, graviter delicto Rex condemnabit? Non utique. Peccatum autem veniale ideo non evitabo, quia aliqua tandem deordinatio est, me indignum à rebus tam sanctis tractandis non abstinere, cum possim.

Hanc meam considerationem, vel certè similem, fortè vidit Leander l. c. qui propterea se reducit ad ultimum refugium, ad quod in similibus, in quibus rationem à priori difficulter invenire possumus, confugimus omnes; nimirum, hanc irreverentiam esse gravem existimandam ex perpetua traditione, & sensu communi Ecclesie; unde (cum non extet, nec præceptum humanum, nec naturale) dicendum sit, adesse præceptum Christi Domini, sic merito, pro tanta Sacramentorum ab se institutorum sanctitate, præcipientis.